

Dagthema: Van Waar?

Overweging 21 mei

Voorganger: Jan Meijer, lector: Jelle Griffioen

“... Diversiteit overwint, dus laten we ervoor kiezen die gewoon te laten bestaan en te cultiveren. Cultuur is letterlijk ‘bewerken’. Diversiteit te koesteren, om ons in alle openheid erover te blijven verwonderen en diversiteit te blijven omarmen. In het groot en in het klein. Als Individu zowel als groep ...”

Openingsgebed

Aan het begin van deze viering mogen wij ons herinneren, de belofte die Jezus deed:

Waar mensen in mijn naam bijeen zijn, daar ben ik in hun midden.

Wij zijn hier bijeengekomen om de nabijheid te zoeken van de Eeuwige en van elkaar.

Mogen wij deze ochtend de Onnoembare ervaren.

Waar Jezus over sprak.

Koor: Lied Scheur de wolken uiteen

H. Oosterhuis / A. Oomen

Scheur de wolken uiteen en kom.
Hier, nu, wees onze God, wie anders?
Niemand anders heeft ons gezocht,
niemand anders heeft zo geroepen
als een verliefde: dit is mijn lichaam,
open mij, eet mij, hier is mijn hart,
drink mijn ziel, hier ben ik, hier ben ik.

Als een verlorene heb je geroepen
en ons hart draaide om, en hoorde.

Waar ben je nu?

Waar bleef je hartstocht?

Ben je niet meer die ene van toen?

Welkom en inleiding

Welkom op deze wereld dag van de culturele diversiteit.

Welkom in deze Duif.

De gemeenschap van de diversiteit.

Wie of wat je ook bent. Van waar je ook komt.

Van welk geloof, achtergrond of cultuur dan ook.
Hoe je ook in elkaar steekt.
Hoe divers dan ook.
Dit is een welkom met open hart en open armen.
De eerste stap in onze gemeenschap.
Op de wereld dag van de culturele diversiteit.

Op deze dag wordt aandacht gevraagd voor de waarde van culturele diversiteit en het belang een harmonieuze samenleving.
De dag van 21 mei is ingesteld door Unesco na de 'Universal Declaration on Cultural Diversity' in november 2001.

In 2022 hebben 150 landen unaniem een verklaring ondertekend als slot van een conferentie die iedere vier jaar door de Verenigde Naties wordt georganiseerd.
De tekst definieert een reeks culturele rechten. Ter bescherming en bevordering van cultureel en natuurlijk erfgoed. Voor zowel het individu als groepen.
Petrus schrijft in de eerste lezing over hoe we als groep de cultuur van anderen kunnen begrijpen.
Paulus schrijft aan de Romeinen hoe je als individu met respect met de ander omgaat. Hoe verschillend de cultuur ook is
Etty Hillesum schrijft over verbinding zoeken zonder woorden.
We zingen liederen met de diverse betekenissen *van waar*.
Van waar komen eigen ideeën over andere culturen vroegen we ons af tijdens de mooie voorbereiding op de dinsdagavond.
Met een diversiteit aan uitspraken. Fijn dat iedereen er is.
We vieren vandaag die diversiteit en vragen om hulp met dit gebed.

Gebod om hulp

God, maak ons tot een werktuig van Uw vrede,
zodat we liefde verspreiden waar mensen elkaar haten,
dat we vergeven waar mensen elkaar beledigen,
dat we verenigen waar mensen strijden.

Dat we de waarheid spreken **waar** dwaling heerst,
dat we Uw licht ontsteken **waar** duisternis is,
dat we vreugde brengen **waar** verdriet woont.

God, laat ons ernaar streven
niet dat we getroost worden, maar dat we troost brengen,
niet dat we begrepen worden, maar de ander verstaan,
niet dat we geliefd worden, maar dat we liefhebben.

Want wie geeft, ontvangt.
Wie zichzelf vergeet, die vindt.
Wie vergeeft, die wordt vergeven.

God, wij vragen U om hulp.
Amen.

Lied

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
In mijn letters staat geschreven
dat alleen de geest doet leven.
Licht en adem is de geest.
Daarom ben ik neergeschreven:
dat je zonder angst zult leven
wat je leest.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Wou je leven met zovelen,
hier op aarde, moet je delen:
licht en adem, geld en goed.
Wie maar leeft om meer te krijgen
die zal sterven aan zijn eigen
overvloed.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Mozes heeft de weg gewezen,
hoor de woorden der profeten:
licht en adem zal er zijn.
Als je mens wordt zoals Jezus.
Liefde als een mens aanwezig,
wijn van liefde, brood des levens, zoals hij.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.-
Niemand weet hoe jij moet leven,
nergens staat het opgeschreven,
liefde tegen liefdespijn,
vriendschap tegen duizend vrezen,
zoet dat bitter kan genezen,
mens voor mensen, recht en vrede,
licht en adem, heel veel leven,
mag je zijn.

Vrouw, waar is je broer?
mens, waar is je zusje?
't Meeste van een mensenleven
wordt het minste opgeschreven:
hoe zij trouw zijn aan elkaar.
Lijden, sterven, liefde leren,
zouden wij dat ook proberen,
werd het **waar**.

Eerste lezing 2 Petrus 1: 5-7

Span daarom al uw krachten in om uw geloof te verrijken met deugdzaamheid.
Uw deugdzaamheid met kennis,
uw kennis met zelfbeheersing,
uw zelfbeheersing met volharding,
uw volharding met vroomheid,
uw vroomheid met liefde voor uw broeders en zusters,
en uw liefde voor uw broeders en zusters met liefde voor allen.

Tweede lezing Romeinen 14: 13-18

Vrienden, we moeten elkaar niet meer veroordelen.
Laten we afspreken dat we het andere gelovigen niet moeilijk maken.
En dat we hun geloof niet in gevaar brengen.
Ik weet zeker dat voedsel op zichzelf nooit onrein is.
Jezus heeft mij daarvan overtuigd.
Voedsel is alleen onrein voor je, als je gelooft dat het onrein is.
Sommige christenen geloven dat bepaald voedsel onrein is.
Als je met hen eet, moet je zulk voedsel dus niet op tafel zetten.
Want dan maak je het moeilijk voor hen.
En dan behandel je hen niet met liefde.
Jezus is ook voor hen gestorven.
Breng hun redding dus niet in gevaar door voedsel.
Want dan maak je de vrijheid die God geeft, kapot.
Waar gaat het om in Gods nieuwe wereld?
Niet om wat je eet of drinkt!
Het gaat erom dat we goed zijn voor elkaar, en in vrede met elkaar leven.
En dat we blij zijn omdat de heilige Geest in ons is.
Als je Jezus zo dient, dan doe je wat God wil.
En dan zal iedereen respect voor je hebben.

Lied: Van vandaag en morgen*H.Oosterhuis / A.Oomen*

1.

Geen taal die Hem vertaalt,
geen lied dat bij Hem haalt,
geen god aan Hem gewaagd.
Zijn handen spelen in
op ieder nieuw begin,
geen ander die ons draagt.
Die in de stilte sprak,
het noodlot onderbrak
en baande nieuwe wegen.
Hij is nog niet verstomd,
Hij zoekt naar ons, Hij komt
in mens na mens ons tegen.

2.

Het meeste gaat voorbij,
maar meer en meer wordt Hij
de toekomst die ons wacht.
Bij Hem is geen verraad,
Hij zelf heeft ons gemaakt,
Hij peilt en proeft ons hart.
Wij leven maar niet echt,
zijn land van rust en recht
aanschouwen wij van verre.
Woestijn is om ons heen
en allen, één voor één,
vervreemden, vallen, sterven.

3.

Als alles is volbracht
zal Hij voor ons een stad
van brood en spelen zijn.
De stok die ons regeert,
de bek die ons kleineert,
de dood zal niet meer zijn.
Doorschenen van zijn licht,
doorschijnend ons gezicht,
voltooid is ons verleden.
Wensdromen worden waar,
wij spreken met elkaar
een taal van hoop en vrede.

Derde lezing

De woorden moeten eigenlijk het zwijgen accentueren.....

Het zal dan gaan om de juiste verhouding van woorden en woordeloosheid,
een woordeloosheid waarin meer gebeurt,
dan in alle woorden, die men bij elkaar vinden kan.

Etty Hillesum 5 juni 1942

Overweging door Jan Meijer

Zonder woorden zeg je vaak meer dan wat je onder woorden probeert te brengen.

Zoals je als individu anders op diversiteit reageert dan als groep.

En je kunt ook anders reageren op culturen op afstand dan op culturen in je directe omgeving.

Zoals op de liturgie avond de ideeën en meningen over culturele diversiteit is besproken .

Ook in Zoom blijkt iedere keer weer hoe belangrijk communicatie is en het elkaar laten uitspreken.

En dat maakt de liturgie avond tot een mooie en bijzondere bijeenkomst.

En een belangrijke bijdrage voor de voorganger aan de uitwerking van de viering.

Door de diversiteit van de inbreng en het vertellen van eigen ervaringen.

In chronologische volgorde geeft ik de reacties weer en komt met een korte slotregel bij ieders belangrijke inbreng, die mij uiteindelijk brengt bij mijn slot en conclusie van deze overweging.

Voor **Diana** spreken de verschillen in de cultuur aan.

Ook al kan dat in het begin leiden tot misverstanden en ongemak.

In Senegal kwam zij na een lange reis aan om bij de gastheer aan tafel te gaan voor het eten.

Een half uur lang bekommerde niemand zich om haar.

Zij voelde zich ongemakkelijk maar liet dat maar zo.

Later werd haar uitgelegd dat in die cultuur het als zeer beleefd werd beschouwd om je gasten even met rust te laten zodat ze konden bijkomen van de reis.

Even wachten met een reactie in woord en gebaar doet wonderen.

Catrinus merkt in zijn werk dat de culturele diversiteit in Amsterdam West totaal verschilt van die in Zuid-Oost.

En dat gedachtegangen binnen culturen totaal van elkaar kunnen verschillen.

Hoe privileges in bestuur vanzelfsprekend zijn voor de ene cultuur terwijl daar in de andere cultuur totaal geen sprake van mag zijn.

Dat al snel vanuit de dominantie van de eigen cultuur wordt gedacht.

Het besef dat het startpunt voor wederkerig begrip ligt in ieders bewustwording van de andere cultuur dan die van jezelf op basis van gelijkheid.

Erwin die op de bloemenveiling werkt tussen een mengelmoes van nationaliteiten en culturen.

Uit alle continenten in de wereld.

En hij merkt dat de meeste culturen moeite hebben met de directheid in de Nederlandse cultuur.

En dat het goed is om de ongemakken in eigen cultuur ten opzichte van andere culturen goed te onderkennen..

Dat leidt tot misverstanden, die door een positieve houding en uitleg weer opgelost worden.

En dat het goed is te accepteren dat mensen van dezelfde cultuur bij elkaar willen zijn als groep.

Wederkerige acceptatie en wederkerig respect als uitgangspunt.

Yvonne is geboeid door de Hindoestaanse cultuur met al haar feesten.

Met Divali, het feest van de lichtjes als hoogtepunt.

Letterlijk elkaar het licht gunnen door iedereen kaarsjes te geven.

Elkaar opzoeken voor het geven en delen van eten, samen zijn.

Verdieping in andere culturen en daar aan meedoen verruimt je horizon.

Henk heeft in het begin van zijn verblijf in Frankrijk te maken gekregen met wat hij in de communicatie als “bloemetjes behang” heeft ervaren. Niet meteen van *ariver au point* (terzake komen) zullen we maar zeggen.

De Hollandse directheid die het verschil in cultuur blootlegde en in de loop van de tijd toch tot wederzijds begrip van elkaars cultuur heeft geleid.

Met geduld heeft hij dat afgepeld en misschien zullen de Fransen in zijn directe omgeving ook zelf ongemerkt wat directer zijn geworden.

Culturen leren van elkaar en dat leidt tot vermenging van culturen en diversiteit.

Jelle is minder bezig met culturen en meer bezig met de mens zelf in het contact.

Hij is steeds op zoek naar de overeenkomsten als uitgangspunt. We horen het in zijn gedachte bij het thema.

Door culturen heen de mens blijven zien.

Versillen kunnen snel leiden tot tegenstellingen en tegenstellingen tot strijd.

Petrus (die er die avond niet bij was) geeft een handleiding om

Via kracht, deugzaamheid, kennis, zelfbeheersing, vroomheid en liefde een gemeenschap te vormen.

Om als gemeenschap met die gezamenlijke liefde de diversiteit op te zoeken.

Culturen die elkaar opzoeken en oprecht geïnteresseerd zijn in elkaar.

Paulus schrijft in zijn brief aan de Romeinen over welwillendheid, goed zijn voor elkaar, in vrede leven en respect voor andere culturen.

Een open houding.

Etty Hillesum komt naar de kern van die open houding, die woordeloos het beste tot uitdrukking kan komen.

Nonverbale communicatie waarmee je die open houding letterlijk en zonder woorden laat zien.

Jezus spreekt iedereen over culturen heen aan.

Jezus die zich ontfermt over zieken, zondaars en uitgestotenen. Zonder het diversiteit te noemen is Jezus er voor de farizeeër, de tollenaar, de hoer, de Romeinse hoofdman en de melaatse. Iedereen telde mee, iedereen voelt zich gehoord.

Erbij horen, je welkom en gehoord voelen, ervaren dat (je mening) telt, mee mogen doen, er anders uit mogen zien. Je hoort er dus bij ongeacht je afkomst, huidskleur, geloof, sociale klasse, opleidingsniveau, seksuele geaardheid, je uitspraak (dialect, plat of stoonis) of je lichaamsstaat (blind, doof of een beperking).

Aan het slot van de voorbereiding op mijn viering werd aan mij gevraagd een statement te maken over culturele diversiteit.

Die was zoals gewoonlijk wat uitgebreider dan nu.

Vandaar deze persoonlijke en korte schriftelijke verklaring geïnspireerd door Unesco die in 2026 weer met 150 landen bij elkaar komt. Er gebeurt ook veel goeds. Blijven praten.

De mening van Jan, en hopelijk alleman.

We kunnen niet zonder diversiteit.

Ons voortbestaan hangt ervan af.

Alle machthebbers die het bestrijden redden dat uiteindelijk niet. Om diversiteit de wereld uit te helpen.

Helaas blijven ze het nog steeds proberen.

Diversiteit overwint, dus laten we ervoor kiezen die gewoon te laten bestaan en te cultiveren. Cultuur is letterlijk bewerken.

Diversiteit te koesteren om ons in alle openheid erover te blijven verwonderen en diversiteit te blijven omarmen.

In het groot en in het klein.

Als Individu zowel als groep.

In de wereld en in onze gemeenschap. Bij jezelf.

Heb de overeenkomsten en de diversiteit even lief.

De overeenkomst is als het water om te leven.

De diversiteit is de oorsprong, als de bron voor dat water.

Moge dat zo blijven.

Pianomuziek

Diversiteit

Ook binnen hetzelfde geloof is er een diversiteit aan theorieën hoe het in elkaar steekt. In een poging datgene logisch en sluitend te maken wat niet te verklaren is. Als liefde God is en God liefde. Probeer dan liefde maar eens logisch en sluitend te maken binnen een diversiteit aan geloof in de liefde.

Paulus heeft over de liefde een mooie belijdenis in 1 Korintiërs 13 voor opgeschreven. Dit is mijn poging voor geloof.

Lees deze belijdenis ook mee en zeg hem staande en hardop mee, omdat we samen het geloof uitvoering willen geven door het samen te doen.

Samen: Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Eeuwige

En het onnoembare dat mij kracht geeft.

Ik geloof in Jezus, die voor ons geboren,
gestorven en verrezen is.

Die mij voorgedaan heeft hoe te leven.

Ik geloof in die goedheid zonder einde.

Die mij in mijn verdriet, in mijn twijfel,
door middel van mensen om mij heen overeind helpt
om weer verder te gaan op mijn weg door het leven.

Ik geloof dat ik dit verhaal altijd door kan vertellen
en dat de Heilige Geest in mij verder werkt tot het einde.

Ik geloof dat Jezus' leven zinvol is geweest
en dat Zijn voorbeeld mij zal inspireren.

Ik geloof in de gemeenschap
die dit geloof **wáár** probeert te maken.

Amen.

Collecte

Jan: "Samen doen is actief zijn, en om actief te kunnen blijven zamelen we geld in. Binnen geld is trouwens ook diversiteit. Het kan rinkelen, knisperen en digitaal. Het totaal van die diversiteit leidt tot het kunnen betalen van de huur van deze kerk. Dank je wel voor die gezamenlijkheid."

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. We huren deze mooie plek om op zondagochtend samen te komen. Dit kost geld, veel geld. Velen onder ons dragen al bij middels een periodieke of jaarlijkse overschrijving. Dat wordt heel erg gewaardeerd. Dat neemt niet weg dat we het mandje rond laten gaan opdat deze gevuld kan worden.

Ook met de QR code in het boekje kunt u uw bijdrage geven. Er staat €10 als bedrag op het scherm, maar u kunt dit bedrag naar eigen inzicht veranderen. Grote bijdragen, kleine bijdragen: ze worden allemaal bijzonder op prijs gesteld!

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Lied: Moge ons voor waar verschijnen

H. Oosterhuis/T. Löwenthal

Moge ons voor **waar** verschijnen,
die genoemd wordt zoon der mensen,
die gezegd wordt dood maar levend,
die gehoopt wordt mens voor allen.

Moge ons verschijnen deze,
niet in droom, in stand van sterren,
niet als spiegelbeeld in water,
maar in mensentaal van liefde.

In dit mensenbrood gebroken,
levenskansen, recht voor allen,
in het drinken van de beker,
in vergeving en ontferming.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Nodiging

Het breken en delen van brood en wijn is ook de bevestiging van gezamenlijkheid.

Om elkaar te herinneren aan de opdracht die Jezus ons iedere dag geeft.

Maar ook als symbool voor het vasthouden aan het geloof door terug te denken aan zijn woorden en zijn leven.

Aan dat moment (die avond) als steun voor onszelf en aan elkaar.

Om die gedachte en die gezamenlijkheid met elkaar te blijven delen.

Met iedereen, hoe divers iedereen ook is.

Dit moment is voor iedereen, voel je vrij om naar voren te komen.

Kijk naar elkaar en zeg met je ogen en zonder woorden:

“je hoort erbij.” Dan zeg ik het ook met mijn ogen als we elkaar aankijken.

Daarin gebeurt meer dan alle woorden bij elkaar.

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Vroeg in de morgen, donker was het nog,
zijn wij gegaan, een keer,
nog in ons hart de dichtheid van de nacht.
Jij bent niet die wij dachten.
Uit het vuur riep ons bij naam een stem.
Wij zagen niets. Jij riep: "Ik zal er zijn."

Op licht en schaduw, bomen aan de bron,
op stilte leek die naam.
Een gloed van liefde schroeide ons gezicht.
Om wat wij hoorden (maar wat hoorden wij?),
om wat op vrijheid leek,
omdat het moest en blijven niet meer kon,
zijn wij gegaan, onstuimig en verward,
om nergens om, om jou -
om liefde over alle grenzen heen.
Een troep die sloft en zwerft, de richting kwijt.
De nagalm van een stem.
De weerklank van wat woorden in ons hart.

Een slingerende stoet naar goed wijd land.
Een eeuwenlang smal pad.
Een ademtocht, de route van het licht.
Het duizendschone schitterende licht,
een file in de nacht,
een spoor van mensen die de nacht verslaan.

Die strompelen tot **waar?** Tot **waar** jij bent,
in rusten aan de bron,
in gloed van liefde, vuur dat niet verflauwt.
Vroeg in de morgen, donker was het nog,
zijn wij gegaan, een keer,
met niets dan in ons hart: "Ik zal er zijn".

Gebed en gedachte bij het thema

Onze Vader

Onze Vader verborgen,
uw naam worde zichtbaar in ons.
Uw koninkrijk kome op aarde,
Uw wil geschiede.
Een wereld, met bomen tot in de hemel,
waar water, schoonheid en brood,
gerechtigheid is en genade

waar vrede niet hoeft bevochten,
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen,

waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd,
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.

Doof de hel in ons hoofd,
leg uw woord op ons hart,
breek het ijzer met handen,
breek de macht van het kwaad.

Van U is de toekomst kome wat komt.

Mededelingen

Kijkend naar het slotlied: 'Om liefde gaan wij een leven', wil ik iedereen bedanken voor die liefde in het leven van Liesbeth en mij in deze zware en moeilijke tijd, waarin dankbaarheid over zoveel warmte en liefde voor kostbare en warmtevolle momenten en herinneringen zorgt.

Daarom gaan we nu voor elkaar staan en zingen dit lied.

Slotlied: Om liefde gaan wij een leven

Huub Oosterhuis / Herman Rouw

1.
Om liefde gaan wij een leven,
zeilen wij over de zee,
vliegen wij langs de hemel,
om liefde gaan wij een leven
met licht en met donker mee.
Vogeltje van de bergen
wat zwoeg je dapper voort?
Om wat ik uit de verte
van liefde heb gehoord.

2.
Om liefde gaan wij een leven,
graven diep in de nacht,
kruipen wij onder de hemel
om liefde gaan wij een leven
om weten en stille kracht.
Mensje, één van de velen
waar snelt je voetstap heen?
Waar is te vinden dat ene,
daar snellen mijn voeten heen.

3.
Om iemand gaan wij een leven,
wagen wij dood na dood,
zwerfen de verste wegen
om jou, op hoop van zegen,
mijn liefde, mijn reisgenoot.
Dalen van zwarte aarde,
bergen van hemelsblauw,
om alles ga ik dit leven
om alles of niets met jou.

3.

Zegenbede

Dank voor ieders aanwezigheid, de warmte en de liefde en alle mooie ontmoetingen met elkaar. Als we geloven in liefde en vriendschap als de kracht in ons leven dan geloven we in de opperste kracht. God is liefde en Liefde is God.

In al haar diversiteit. De liefde is goed, God is Goed.

Ook in deze zegen, die ik voor iedereen vraag:

Goed is dat je goede woorden overweegt en wil:

Heb je naaste lief die is als jij

De vluchteling, de arme, doe hen recht

Prent ze in het hart van je verstand.

Die woorden zeg ze voor je uit

Leef naar het licht toe.

Waar het goed is en **waar**.

Gezegend ben je.

Amen.

Een stralende zondag.